

Sergio Ramírez: Anteeksianto ja unohdus ja muita novelleja

[PM/30 ADMIN](#)

Tunteiden kirjoja Nicaraguan auringon alla – SARA SAVOLAINEN (30.4.2019)

Suomentaja Jyrki Lappi-Seppälä on tehnyt hienoa työtä kootessaan ja suomentaessaan kokoelman *Anteeksianto ja unohdus ja muita novelleja*. Näin hän on saattanut suomalaistenkin luettavaksi yhden merkittävimmistä Keski-Amerikan nykykirjailijoista, nicaragualaisen Sergio Ramírezin. Muun muassa poliitikkona toiminut kirjailija on ollut ahkera julkaisija. Lappi-Seppälä on valinnut kokoelmaan 10 novellia Ramírezin kolmesta kokoelmasta: *Clave de Sol* (1992), *Catalina y Catalina* (2001) ja *Flores oscuras* (2013). Ramírez kuljettaa lukijaa enimmäkseen Väli-Amerikan maisemissa, mutta lukija pääsee myös vierailemaan pari kertaa Saksassa. Mutta erityisesti Ramírez kirjoittaa kotimaastaan Nicaraguasta: ”Hän katseli tytön hiuksiin solmitun sinisen nauhan ylitse kaukaisten Amerisquevuorten sahalaitaisia huippuja, joita salamat äkkiä valaisivat.” Novelleissa näkyy myös Nicaraguan historia läsnä, sillä onhan kirjailija itse ollut aktiivinen osa sitä.

Musiikki soi läpi kokoelman. Lappi-Seppälä kertookin tästä tarkemmin teoksen lopusta löytyvässä ”Suomentajan jälkisanat” -osiossa, jonka olisi toivonut olevan jopa hieman pidempi ja syvällisempi. Novellien taustalla soi niin väli- kuin eteläamerikkalaiset laulut:

”Kaukaa talon suunnasta kantautui raapiutuneelta gramofonilevyiltä buenosairesilaisen tangon säveliä. Miehen kulkua polulla säesti riutuva ääni, joka vaati rangaistusta pettäjälle, mutta lupasi sen jälkeen antaa anteeksi ja unohtaa.”

Ramírez käyttää yltäkylläistä, mutta tiivistä kieltä. Näin osa novelleista ovat varsin lyhyitä, mutta silti todella hienoja ja säväyttäviä. Hänellä onkin taito säväyttää hienovaraisesti. Ramírezilla on todella hallussaan tarinan kertomisen taito, jolla hän pitää lukijan otteessaan, myös itse lukemisen jälkeen.

Ramírez jättää lukijan pohdittavaksi novellien henkilöiden syyt tekojen taustalla. Hän ei kerro miksi *Jouluyö juhlayö* -novellin päähenkilö päättää mennä kohti katastrofia. Tai miten *Anteeksianto ja unohdus* -novellin Ernesto niminen päähenkilö pääsee oivallukseensa liittyen näkemäänsä elokuvaan ja vanhempiinsa.

Ramírez siivittää novellejaan huumorilla, jota luovat absurdin oloiset tilanteet ja monimutkaiset ihmissuhteet. Lukijaa naurattaa tieto, jota novellien henkilöillä ei ole ja josta syystä tapahtumat liitävät vääjäämätöntä kohti.

Onni on hetken henkäys vain sekä *Kaliman Suuri ja petollinen Messalina* ovat kokoelman dramaattisimmat novellit. Samalla ne ovat myös absurdeimmat ja saavat lukijan helposti nauramaan. Ramírez kuvaa taitavasti monikoukeroisia ihmissuhteita ja osaa yllättää lukijan.

Kukkula 155 on hausalla tavalla kirjoitettu, mutta näyttää miten erilaisia ihmisistä voi lopulta tulla ja kuinka elämä ei ole aina reilua. Sodan toisen puolen näyttää taas novelli *Itke en* suruineen ja vain hetken kestävine rakkauksineen ja ihmissuhteineen. Ramírez kirjoittaa inhimillisten tunteiden kirjosta. Miten erilaisia rakkauksia ja kohtaloita ihmisellä voi olla, mihin liiallinen ahneus ja kateus voi johtaa sekä miten ikävä koskettaa. Mikään novelleista ei ole liian surullinen, mutta ne koskettavat ja liikuttavat.

Koskettava *Keltainen bussi* kertoo miehensä menettäneestä naisesta. Novelli kuljettaa hienosti äkillisen menettämisen järkyttävyydestä ja epäuskosta kuoleman hyväksymiseen. Mutta novelli on myös kertomus yhteisöllisyydestä ja ihmisten avuliaisuudesta.

Ramírezilla on taito lopettaa novellit juuri oikeilla sanoilla: ”Silloin yössä kajahtaa laukaus, joka säikyttää katonharjalla parveilevat kyyhkyseläimet. Ne lehahtavat lentoon ja räpistelevät hullun lailla elokuisen tähtitaivaan alla.” Novellissa *Pääkallovaltaistuini* lopetus taas nivouttaa yhteen tekstin kaksi eri aikatasoa. Osassa novelleista loput paljastavat hienosti jotain uutta ja yllättävää, joka muuttaa koko kertomuksen.

Kokoelma on näppärän kokoinen ja siinä pääsee hyvin tutustumaan Ramírezin tuotantoon. Ramírezia toivoisi suomennettavan vielä lisää.

Sergio Ramírez: *Anteeksianto ja unohdus ja muita novelleja* Koonnut ja suom. Jyrki Lappi-Seppälä. Aviator, 2019, 213 s.